

Stichting Faunabeheereenheid
(FBE) Overijssel
Postbus 645
7400 AP Deventer

0570-746017
info@fbeoverijssel.nl
www.fbeoverijssel.nl

Kvk. 5104 8329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Jaarverslag 2022

Datum: 7 maart 2022

Inhoudsopgave

Van de voorzitter	3
1. Inleiding	4
2. Bestuurssamenstelling FBE Overijssel.....	4
3. Openbaarheid Faunabeheerplan 2019-2024.....	4
4. Uitgelicht.....	4
5. WBE's Overijssel	5
6. Financieel	5
7. Besluit.....	5
Bijlage 1. Rapportage afschot en tellingen 2022.....	6
Bijlage 2. Kaart WBE's 2022	10
Bijlage 3. Samenvatting financieel verslag 2022.....	11

Van de voorzitter

Meer schade en minder mogelijkheden om schade te bestrijden.

Met de uitspraak van de rechtbank Zwolle in november 2022 zijn de mogelijkheden voor grondgebruikers om hun gewaspercelen in en nabij N2000-gebieden te beschermen tegen ganzenvraat verder beperkt.

De rechtbank oordeelde dat de provincie in de vergunning onvoldoende heeft aangetoond dat enkele geweerschoten per week op een schadeperceel nabij N2000-gebieden de natuurdoelstellingen van het betreffende N2000-gebied niet significant verstoren. Voor de provincie Overijssel en grondgebruikers in en bij deze N2000-gebieden een hard gelag. Natuurlijk komen de grondgebruikers in aanmerking voor een tegemoetkoming faunaschade. Het verlies van de eerste snede gras is echter niet met geld te compenseren. Een eerste snede gras kun je namelijk niet bijkopen. Geen enkele collega grondgebruiker verkoopt namelijk zijn eerste snede gras.

Niet alleen gras wordt belemmerd in de groei, ook rietlanden in natuurgebieden hebben te maken met ganzenvraat. In N2000-gebied De Weerribben is een deelgebied tijdelijk droog gezet om broedende grauwe ganzen te weren en daarmee het riet weer te laten herstellen.

Het bestuur van de FBE Overijssel is over de beperkingen en de mogelijkheden van schadebestrijding van ganzen voortdurend in gesprek met de provincie Overijssel om gezamenlijk tot een breed gedragen aanpak te komen. Daarbij erkent het bestuur van de FBE de zorgplicht van het beschermen van de overwinterende trekganzen in Overijssel. Maar voor de goede balans van beschermen en beheren is de nadrukkelijke vraag aan de provincie om een heroverweging van het beleidskader. Met name door het bieden van adequate mogelijkheden voor het beperken van landbouw- en natuurschade door overzomerende grauwe ganzen.

Namens het bestuur van de Faunabeheereenheid Overijssel,

Dolph van Ittersum,
vicevoorzitter

1. Inleiding

De Stichting Faunabeheereenheid Overijssel (FBE) is een samenwerkingsverband tussen jachthouders en maatschappelijke organisaties op basis van art. 3.12 Wet Natuurbescherming (Wnb) en artikel 7.7.1 van de provinciale omgevingsverordening Overijssel (POV). Het bestuur bestaat uit afgevaardigden uit landbouw, jacht, terreinbeherende organisaties, particulier grondbezit en maatschappelijke organisaties en heeft een onafhankelijke voorzitter.

De FBE Overijssel heeft als doel om uitvoering te geven aan het faunabeleid van de provincie Overijssel op basis van een Faunabeheerplan.

Met dit Jaarverslag 2022 legt de FBE op grond van artikel 3.12 lid 8. Wnb verantwoording af aan GS van Overijssel voor de uitvoering van het Faunabeheerplan. Tevens voldoet de FBE met het jaarverslag aan het openbaar maken van afschotgegevens naar aantallen en soort op grond van artikel 3.13 lid 2. Wnb. Bij het opstellen van het jaarverslag is rekening gehouden met de regels die in de POV met betrekking tot het jaarverslag zijn gesteld. Daarnaast is de jaarrekening in beperkte vorm opgenomen.

2. Bestuurssamenstelling FBE Overijssel

De bestuurssamenstelling in 2022 is als volgt:

Functienaam:	Naam:	Namens
Voorzitter	Hester Maij	onafhankelijk voorzitter
Vicevoorzitter	Dolph van Ittersum	private grondeigenaren
Secretaris	Hans van Beuzekom	landbouw
Penningmeester	Jacob van Olst	terreinbeherende organisaties
Bestuurslid	Harry Alberts	maatschappelijke organisaties
Bestuurslid	Geuje van Dijk	WBE's, jachthouders en -organisaties

3. Openbaarheid Faunabeheerplan 2019-2024

Op grond van de Wet natuurbescherming dient de FBE Overijssel de gegevens van de uitvoering van het Faunabeheerplan openbaar te maken, deze gegevens zijn opgenomen in bijlage 1. Van de soorten ree, grauwe gans, kolgans en brandgans zijn factsheets gemaakt. De factsheets van de meest relevante soorten in het Faunabeheerplan staan op: www.factsheets-FBE-Overijssel.nl. Het Faunabeheerplan 2019-2024 is gepubliceerd op de website van de FBE Overijssel (<https://overijssel.faanabeheereenheid.com>).

4. Uitgelicht

4.1 Faunabeheerplan steenmarter

Uit het predatieonderzoek in 2021 bleek dat naast de vos als grootste predator de steenmarter ook is aan te merken als belangrijke predator. GS van Overijssel hebben voor het inzetten van predatiebeheer bepaald dat er tenminste sprake moet zijn van 30% predatie in de aangewezen weidevogelgebieden. Vervolgens dient de te beheren soort dan weer tenminste 20% te bedragen. Op basis van het onderzoek heeft het bestuur van de FBE Overijssel in overleg met de provincie besloten voor het opstellen van een Faunabeheerplan Steenmarter en op grond hiervan een ontheffing voor het vangen en doden.

In 2022 is het Faunabeheerplan Steenmarter goedgekeurd door GS van Overijssel en is een ontheffing voor het vangen en doden van een beperkt aantal steenmarters afgegeven in de drie onderzochte gebieden.

4.2 Factsheets Overijssel

In het kader van transparantie, ter aanvulling op het jaarverslag en om relevante faunadata voor eenieder onder handbereik te hebben, heeft het bestuur van de FBE Overijssel besloten om online factsheets op te stellen van de meest relevante soorten in het Faunabeheerplan. De website met de factsheets Overijssel kunt u zien op: <https://fbeoverijssel-factsheets.nl/> of klik [hier](#).

4.3 Gebruik ontheffing schadebestrijding ganzen.

De ontheffing voor het verjagen met ondersteunend afschot van ganzen op grond van het Faunabeheerplan 2019-2024 is geen onderdeel geweest van een bezwaar of beroepsprocedure. Voor het gebruik van de ontheffing in en bij N2000 is dit wel het geval. De rechtbank Zwolle oordeelde in november 2022 dat de Wnb-vergunning voor het gebruik van de ontheffing overwinterende ganzen niet in stand kan blijven. Met als reden dat in de vergunning en passende beoordeling onvoldoende is aangetoond dat, met de uitvoering van de ontheffing ganzen, significante gevolgen voor de betreffende N2000-gebieden zijn uitgesloten. Hiermee valt de FBE terug op de bepaling van een zekerheidsmarge van 500 m1 om de N2000-gebieden en de N2000-gebieden zelf, waar het gebruik van de ontheffing ganzen niet is toegestaan.

5. WBE's Overijssel

In Bijlage 2 is een kaart met de begrenzing van de werkgebieden van de 32 WBE's in Overijssel per 2022 opgenomen.

6. Financieel

In bijlage 4 is een verkorte weergave opgenomen van het financieel verslag 2022 van de FBE Overijssel. Het resultaat, een negatief saldo van € **23.448,-** is onttrokken aan de bestemmingsreserve. Dit in verband met het opstellen van een faunabeheerplan koppelvormers, dronevluchten ten behoeve van nestbehandeling en extra bijeenkomst valwildvrijwilligers na corona.

7. Besluit

Met dit jaarverslag 2022 is het bestuur van de Stichting Faunabeheereenheid Overijssel van mening een duidelijke verantwoording over het verslagjaar 2022 te hebben afgelegd.

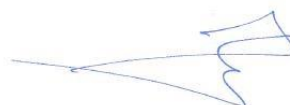
Deventer, 7 maart 2022

D. van Ittersum,
vicevoorzitter

H. van Beuzekom,
secretaris

J. van Olst,
penningmeester

Bijlage 1. Rapportage afschot en tellingen 2022

Op grond van art. 3.13 van de Wet natuurbescherming dienen jachtaktehouders afschotgegevens te verstrekken aan de FBE en dient de FBE deze afschotgegevens naar aantallen en soort openbaar te maken. Bovendien dient de FBE op grond van ontheffingsvoorwaarden te rapporteren over het gebruik van de ontheffingen, namelijk hetgeen op basis van de ontheffing is opgespoord, bemachtigd en gedood. De volgende rapportages zijn allemaal opgesteld op grond van het faunabeheerplan 2019-2024.

Rapportage ontheffing overwinterende grauwe, kol- en brandganzen

De FBE heeft een ontheffing voor het doden van overwinterende ganzen met gebruikmaking van het geweer ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen in de periode van 1 oktober tot 1 april. Volgens de voorschriften in de ontheffing is volgens het principe 'hand aan de kraan' het afschot bijgehouden om te borgen dat het aantal trekganzen (kolgans, brandgans en grauwe gans) niet onder het aantal van de N2000 instandhoudingsdoelstellingen kwam. In dat kader vond er geen afschot plaats van kolganzen in de N2000 gebieden de Wieden en de Uiterwaarden Zwarte Water & Vecht.

Tabel 1. Meerjarenoverzicht afschot aantallen overwinterende ganzen

winter	grauwe gans	kolgans	brandgans	Totaal
2017-2018	4.582	3.996	361	8.939
2018-2019	5.375	4.538	279	10.192
2019-2020	4.031	3.749	295	8.075
2020-2021	5.697	4.637	418	10.752
2021-2022	5.268	3.551	465	9.284

Zoals opgenomen in het Faunabeheerplan 2019-2024 worden door de WBE's vanaf de winter van 2019-2021 op de derde zaterdag van januari de winterganzen en smienten geteld. De uitkomsten van de eerste telling in 2022 is in de volgende tabel weergegeven. Een trend is nu nog niet vast te stellen.

Tabel 2. Overzicht telling winterganzen en smienten door WBE's, jaarlijks op de 3^e zaterdag van januari

jaar	grauwe gans	kolgans	brandgans	smient
2020	53.540	62.665	6.170	12.464
2021	60.579	73.004	6.227	20.984
2022	76.487	77.502	18.987	29.685

Rapportage ontheffing overzomerende grauwe, kol- en brandganzen

De FBE heeft een ontheffing voor het doden van overzomerende ganzen met gebruikmaking van het geweer ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen voor de periode van 1 april tot 1 oktober.

Tabel 3. Meerjarenoverzicht afschot aantallen overzomerende ganzen

jaar	grauwe gans	kolgans	brandgans	Totaal
2018	2.172	53	63	2.288
2019	4.394	47	84	4.525
2020	4.360	51	96	4.507
2021	5.061	96	189	5.346
2022	4.070	61	122	4.253

Rapportage telling overzomerende grauwe, kol- en brandganzen

Jaarlijks op de derde zaterdag van juli is de telling van de overzomerende ganzen volgens het landelijk protocol zoals aangegeven in het faunabeheerplan en de ontheffing.

Tabel 4. Meerjarenoverzicht aantallen overzomerende ganzen.

jaar	grauwe gans	kolgans	brandgans	Totaal
2017	29.580	355	1231	31.166
2018	31.834	307	1346	33.487
2019	30.632	163	756	31.551
2020	41.346	125	1072	42.543
2021	40.685	213	1698	42.596
2022	39.844	404	1502	41.750

Periodieke monitoring van het afschot

In het beleidskader van de provincie Overijssel is opgenomen om het aantal overzomerende ganzen terug te brengen naar het aantal van 2005. Toen bedroegen de aantallen:

- grauwe gans: 5118 stuks
- kolgans: 47 broedparen
- brandgans: 130 broedparen

(bron SOVON)

Op grond van periodieke monitoring in FRS van het afschot en de resultaten van de zomertelling kon (voortdurend) worden vastgesteld dat het onderschrijden van het aantalsniveau 2005 van de betreffende ganzensoorten in de periode april - oktober 2022 niet aan de orde is geweest. De aantallen zijn inmiddels vele malen hoger dan in 2005 het geval was.

Rapportage ontheffing nestbehandeling overzomerende grauwe ganzen

De FBE heeft een ontheffing voor het uitvoeren van nestbehandeling van nesten van grauwe ganzen op basis van het faunabeheerplan. WBE's, grondgebruikers en terreinbeheerders werken samen om eieren van overzomerende grauwe ganzen (met maisolie) te behandelen, als middel om de populatie van overzomerende ganzen te beheren. Per nest wordt één ei niet behandeld,

zodat de ganzen niet een nieuw legsel krijgen. In 2022 zijn in 3.309 nesten 24.817 eieren behandeld. Nestbehandeling is in 16 WBE's uitgevoerd.

Rapportage ontheffing Ree

De FBE heeft een ontheffing voor het doden van reeën in het belang van de openbare veiligheid (verkeersveiligheid). In onderstaand overzicht zijn het beheer, de voorjaartrendtelling en het aantal geregistreerde meldingen van aanrijdingen in Overijssel weergegeven.

Tabel 5. Meerjarenoverzicht afschot, voorjaarstelling en aanrijdingen Ree.

Ree	2018	2019	2020	2021	2022
Trendtelling voorjaar	10.754	9.775	9.810	11.473	10.763
Afschot gerealiseerd	3.388	3.528	3.635	3.701	3.568
Aanrijdingen aantal	930	988	1.089	1.102	1.071
Aanrijdingen %	9%	10%	11%	10%	10%

Rapportage ontheffing Vos

De FBE heeft een ontheffing voor het doden van vossen met gebruikmaking van het geweer met kunstmatige lichtbron en geweer met restlichtversterker ter voorkoming van schade aan fauna (weidevogels en korhoen) in de periode van 1 december t/m 15 juli. Daarnaast worden vossen geschoten op grond van de landelijke vrijstelling.

Tabel 6. Meerjarenoverzicht afschot aantallen vos.

afschot vos	2018	2019	2020	2021	2022
ontheffing	339	417	491	417	310
vrijstelling	741	877	767	877	517
Totaal	1.080	1.291	1.258	1.258	827

Rapportage ontheffing Knobbelzwaan

De FBE heeft een ontheffing voor het doden van knobbelzwanen ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen.

Tabel 7. Meerjarenoverzicht afschot aantallen knobbelzwanen.

knobbelzwaan	2018	2019	2020	2021	2022
afschot	123	147	201	238	164

Rapportage aanwijzing en ontheffing Wild Zwijn

Dit betreft het gebruik van de aanwijzingen en de ontheffing voor het doden van wilde zwijnen met gebruikmaking van het geweer ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen.

Tabel 8. Meerjarenoverzicht afschot en aanrijdingen wild zwijn

wild zwijn	2018	2019	2020	2021	2022
afschot	39	86	56	39	22
getaxeerde schade	4.109	47.555	21.530	10.179	5.610
aanrijdingen	3	8	2	0	2

Rapportage totaal afschot 2021 (kalenderjaar)

In onderstaand totaal overzicht zijn de afschotgegevens over het jaar 2022 per diersoort weergegeven. Het betreft afschot op grond van een ontheffing, aanwijzing of vrijstelling (landelijk en provinciaal) en afschot van wildsoorten (jacht).

NB. de jaarcijfers (kalenderjaar) kunnen afwijken van de cijfers op grond van de ontheffing in verband met het verschil in periode waarover de afschotaantallen zijn weergegeven.

Tabel 9. Jaarcijfers alle afschot Overijssel 2022 (bron: FRS)

diersoort	ontheffing	vrijstelling	wildsoorten	totaal
Brandgans	485			485
Canadese Gans		818		818
Fazant			1.505	1.505
Grauwe Gans	8.987			8.987
Haas			10.558	10.558
Houtduif		8.176	3.756	11.932
Kauw		6.499		6.499
Knobbelzwaan	164			164
Kolgans	3.503			3.503
Konijn		101		101
Nijlgans	1.255			1.255
Ree	3.568			3.568
Steenmarter	3			3
Vos	310	517		827
wasbeer	4			4
wasbeerhond (marterhond)	2			2
Wilde eend			6.256	6.256
Wild zwijn	22			22
Zwarte Kraai		9.987		9.987

Bijlage 3. Samenvatting financieel verslag 2022

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2022

	2022	2021
	€	€
Baten	244.775	258.388
Lasten	<u>267.625</u>	<u>256.473</u>
	-22.850	1.915
Financiële baten en lasten	<u>-598</u>	<u>-188</u>
Te kort / overschot	<u>-23.448</u>	<u>1.727</u>
Onttrekking bestemmingsreserve	<u>-23.448</u>	<u>1.727</u>

BALANS PER 31 DECEMBER 2022

Activa	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
Vlottende activa		
Vorderingen en overlopende activa	33.089	50.449
Liquide middelen	<u>22.659</u>	<u>27.142</u>
	55.747	77.591
Passiva		
Bestemmingsreserve	36.579	60.027
Kortlopende schulden		
Crediteuren	385	1.195
Overlopende passiva	<u>18.784</u>	<u>16.369</u>
	<u>55.747</u>	<u>77.591</u>